

Verejné inštitúcie a regulácie

7. Verejné inštitúcie a regulácie

Troma prioritami v oblasti zdravotnej starostlivosti sú nákladová efektívnosť, definícia nároku pacienta a strategické riadenie zdravotníckeho personálu. Nákladová udržateľnosť zdravotníctva patrí aj medzi špecifické odporúčania Rady pre Slovensko. K lepším výsledkom povedie optimalizácia nemocničnej starostlivosti spojená s dobudovaním kapacít a posilnenie primárnej starostlivosti. Starnúca ekonomika si vyžiada reformu v dlhodobej starostlivosti vrátane jej integrovaného riadenia. Podpora prevencie a reforma v oblasti duševného zdravia zvýšia kvalitu života obyvateľov a znížia ekonomické náklady. Hlavným cieľom politik v zdravotníctve je znížiť odvrátiteľné úmrtia na priemer EÚ do roku 2030. Navyše, sociálne znevýhodnené skupiny majú kratšiu očakávanú dĺžku dožitia a vyššiu novorodeneckú úmrtnosť – v oboch indikátoroch dosiahne Slovensko priemer EÚ inklúziou týchto skupín v zdravotnej starostlivosti.

Výsledkové a výstupové indikátory pre verejné inštitúcie a regulácie⁶⁸

		2015	2016	2017	2018	2019	Cieľ 2024	Cieľ 2030
Vnímanie korupcie	SK	51	51	50	50	50	57	Priemer EÚ
(bodové hodnotenie)	EÚ	66	65	65	65	64		
Miera nedôvery v súdnictvo	SK	68	66	66	67	62	53	Priemer EÚ
(% opýtaných)	EÚ	43	44	41	43	44		
Miera nedôvery v políciu	SK	52	50	52	51	55	39	Priemer EÚ
(% opýtaných)	EÚ	27	25	25	24	26		
Doing Business⁶⁹	SK	34	36	38	38	45	Medián EÚ	TOP10 v EÚ
(poradie v rebríčku Svetovej banky)	EÚ	31	32	34	36	39		

Slovensko patrí v ukazovateli vnímanej korupcie medzi najhoršie krajiny v EÚ. Transparentné a nekorupčné prostredie vplýva pozitívne na hospodársky rast cez kľúčové faktory, akými sú verejné a súkromné investície, rozvoj ľudského kapitálu a ekonomická stabilita. V indikátore vnímania korupcie je Slovensko šieste najhoršie v EÚ⁷⁰, patrí mu 59. miesto zo skúmaných krajín. Podiel korupcie v bežných životných situáciách klesá⁷¹, problémom je predovšetkým veľká, do politického systému prerastajúca korupcia (state capture). Korupcia predstavuje na Slovensku podľa Správy o globálnej konkurencieschopnosti⁷² výraznú prekážku podnikania. Na efektívny boj s korupciou je potrebné zvýšenie transparentnosti procesov vo verejnej správe, kvalitné verejné služby pri komunikácii firiem a občanov so štátom a zúženie priestoru pre nekalé aktivity pri nakladaní s majetkom a zdrojmi štátu, verejných inštitúcií a samospráv. Vnímanie korupcie je spojené taktiež s dôverou v súdnictvo a políciu. Slovensko patrí podľa prieskumu Eurobarometra v dôvere obyvateľstva k týmto inštitúciám k najhorším v EÚ.

⁶⁸ Vo všetkých mapovaných indikátoroch sa Slovensko do roku 2024 posunie o polcestu k priemeru EÚ. Kapitola verejné inštitúcie a regulácie nepojednáva o digitalizácii verejných služieb, politiky podporujúce eGovernment sú súčasťou Kapitoly 8.

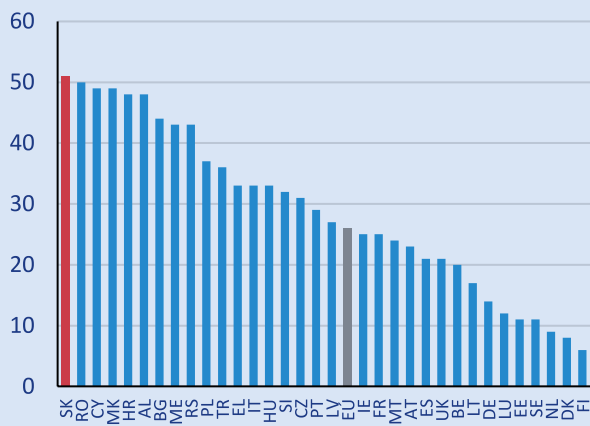
⁶⁹ Svetová banka v súčasnosti dočasne pozastavila vydávanie rebríčka Doing Business kvôli nezrovnalostiam v údajoch za vydania Doing Business 2018 a 2020 (publikované v októbri 2017 a 2019).

⁷⁰ <https://transparency.sk/sk/slovensko-opat-kleslo-v-rebricku-vnimania-korupcie/> 71 <https://transparency.sk/sk/prieskumy/>

⁷¹ <https://transparency.sk/sk/prieskumy/>

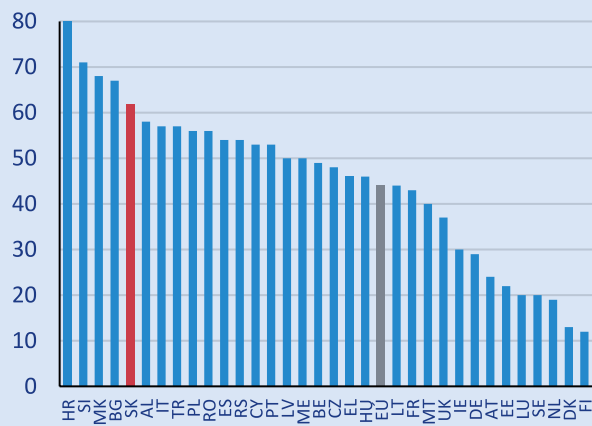
⁷² Svetové ekonomické fórum: The Global Competitiveness Report 2019

Graf 43:
Miera nedôvery
v políciu (% opýtaných)

Zdroj: Standard Eurobarometer 91

Graf 44:
Miera nedôvery v súdnictvo
(% opýtaných)

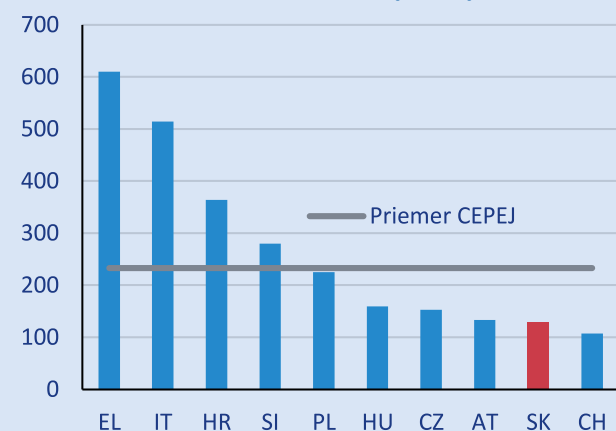
Zdroj: Standard Eurobarometer 91

Predpokladom dôvery v súdnictvo je vymožitelnosť práva a sudcovská etika. V efektívite súdnictva zohráva zásadnú rolu dĺžka súdnych konaní. Slovenské súdnictvo posledné roky zaostávalo za najlepšimi krajinami hlavne v dĺžke súdnych konaní⁷³ a v miere vybavenosti prípadov. Výrazné zlepšenie v poslednom hodnotiacom kole CEPEJ (2018-2020) je predovšetkým vďaka zmene metodiky vykazovania údajov, nie nutne vďaka zlepšeniu efektívnosti súdov. Dĺžka súdnych konaní v obchodných sporoch však naďalej rastie. Výzvou tiež zostávajú staré podania exekúcií, napriek novému systému podávania a špecializovanému súdu v Banskej Bystrici. Staré prípady exekúcií môžu mať stále dopad na efektívny chod súdneho systému. Opatrenia v súdnictve by mali mať za cieľ naďalej zlepšovať mieru vybavenosti vecí v súdnych konaniach a skrátiť ich dĺžku. Výzvou slovenského súdneho systému môže byť aj nedostatočná právna pomoc najzraniteľnejším skupinám, podobne ako je napríklad v oblastiach zdravotníctva alebo sociálnych služieb⁷⁴.

⁷³ Dispozičný čas je predpokladaný počet dní potrebných na rozhodnutie vo veci. Predstavuje teoretickú veličinu pomeru nerozhodnutých vecí na konci roka a rozhodnutých vecí v danom roku pre násobenú počtom dní v kalendárnom roku t.j. (nerozhodnuté veci/rozhodnuté veci)*365. Ide o odhadovaný čas v dňoch, ktorý má informatívny charakter a indikuje, koľko času by trvalo dorozhodovanie nerozhodnutých vecí na konci roka, ak by súd rozhodoval rovnakou výkonnosťou ako predošlý rok a zároveň by sa novými vecami nezapodieval. Ukazovateľ sa používa vo vzťahu k efektívnosti súdu, resp. rýchlosti rozhodovania sudcu (od pridelenia vecí po prvé vynesenie rozhodnutia vo veci). Na porovnanie, dĺžka konania je ukazovateľ z pohľadu klienta súdu – ako dlho trvala vec od podania na súd až po právoplatné rozhodnutie.

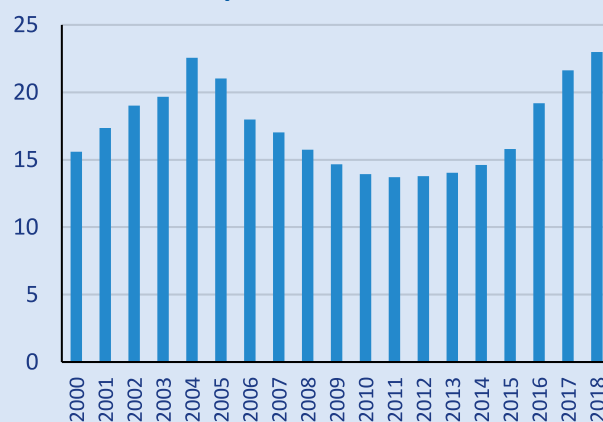
⁷⁴ ÚHP (2020): Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením

Graf 45:
Dispozičný čas v občianskych a obchodných veciach v dňoch (2016)

Zdroj: CEPEJ 2018⁷⁵

Graf 46:
Dĺžka súdnych konaní v obchodných sporoch v mesiacoch

Zdroj: MS SR⁷⁶

Výdavky na policajný zbor dosiahli v roku 2018 úroveň 1,27 % HDP, zatiaľ čo priemer krajín EÚ bol výrazne nižší (0,84 % HDP). Obyvatelia majú nižší pocit bezpečia pri nočnej chôdzi (63,5 % vs. 74,9 % priemer EÚ) a v počte vrážd na 100-tisíc obyvateľov je Slovensko vo výsledkoch tiež mierne nadpriemerom (1,2 vs. 1,0). Stanoviť iné medzinárodne porovnateľné výsledkové indikátory v oblasti polície nie je v súčasnosti možné.

Policajný zbor neprešiel základnou reformou činností a procesov, často dochádza k nezmyselným organizačným zmenám.

Nové útvary Policajného zboru vznikali doposiaľ formálne, bez adekvátneho vybavenia a reálnej náplne práce. Výmena vedúcich funkcionárov je stále závislá na politickom cykle, chýbajú transparentné výberové konania, vďaka čomu sa nevytvorili efektívne podmienky pre boj proti organizovanému zločinu. Pre dosiahnutie výsledkov v boji proti korupcii je centrálnym bodom NAKA.

Výrazné bariéry pre podnikanie na Slovensku tvoria vysoké regulačné zaťaženie, neuspokojivá vymožitelnosť práva, administratívne prekážky pre začatie podnikania a pomalé procesy pri získavaní stavebných povolení. Regulačné prostredie pre podnikanie sa zhoršuje, čo vidno v medzinárodných porovnaníach krajín Doing Business od Svetovej banky (45. miesto zo 190 hodnotených krajín, 18. miesto v EÚ⁷⁷) alebo OECD indexu regulácií (Product market regulation). Pre začatie podnikania je problémom najmä potreba rôznych licencií a povolení ako aj výrazná regulácia pri profesionálnych službách. Pri stavebných konaniach je veľkou výzvou najmä ich dĺžka, spôsobená nielen legislatívou, ale aj ťažkopádnosťou stavebných úradov a samospráv. Nové stavebné zákony podporené elektronickými službami by výraznejšie zrýchlili stavebné konania. K zlepšeniu v podnikateľskom prostredí by prispeli aj úkony dotýkajúce sa vymožitelnosti práva (vymáhateľnosť zmlúv, riešenie insolventnosti, ochrana drobných akcionárov).

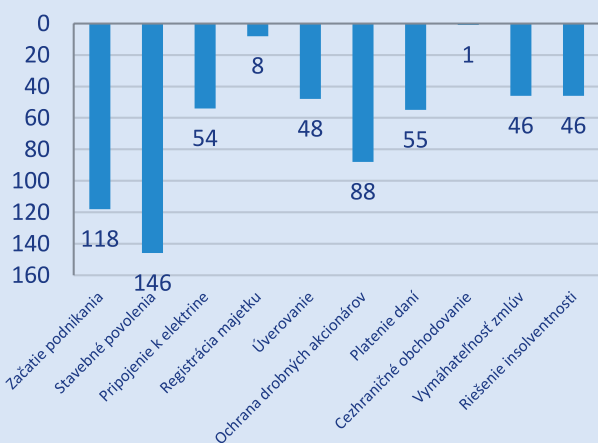
⁷⁵ <https://www.coe.int/t/DGHL/cooperation/cepej/evaluation/2016/STAT/default.asp>

⁷⁶ <http://web.ac-mssr.sk/statisticke-rocenky/>

⁷⁷ Mediánová pozícia pre krajiny EÚ je 14. miesto.

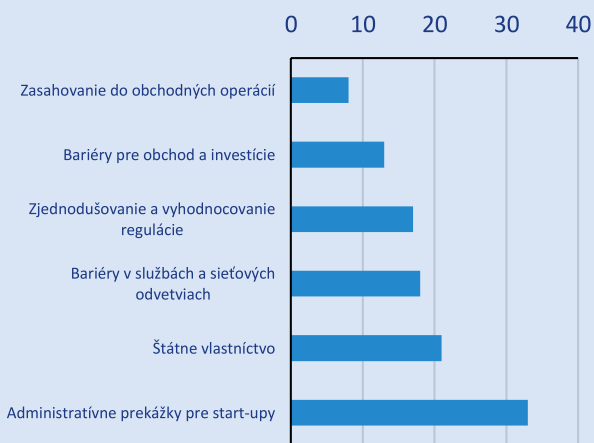
Podnikateľské prostredie v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, ale aj územný rozvoj výrazne ovplyvňuje extrémne rozdrobené vlastnícke vzťahy k poľnohospodárskej a lesnej pôde, ktoré obmedzujú trh s pôdou. Problém vlastníckych vzťahov k pozemkom ovplyvňuje aj samotných vlastníkov, ktorí majú obmedzené možnosti nakladať so svojou pôdou. K jednému pozemku má vlastnícky vzťah priemerne až 12 vlastníkov a jeden vlastník má spoluvlastnícky vzťah v priemere k 23 parcelám. Celkovo je evidovaných 4,4 mil. vlastníkov⁷⁸. Tvary jednotlivých pozemkov sú nevhodné a neodzrkadľujú súčasné pomery v krajine a ich užívanie. Poľnohospodárske subjekty si aj kvôli rozdrobenosti pôdy a vysokému počtu neznámych vlastníkov pôdu najmä prenajímajú, a to približne 91 % obhospodarovanej pôdy. Rozdrobenosť vlastníctva brzdí vstup nových subjektov do poľnohospodárskej produkcie. Štát rieši tento problém iba veľmi pomaly v extravilánoch pozemkovými úpravami, ktorými sa menia tvary pozemkov a vlastnícke vzťahy k nim. Od roku 1992 sa ukončilo iba 414 komplexných projektov pozemkových úprav a 133 projektov jednoduchých pozemkových úprav na celkovom počte 3 525 katastrálnych území.

Graf 47:
Postavenie Slovenska
v jednotlivých hodnotených oblastiach
Doing Business (poradie)

Zdroj: *DB 2020*

Graf 48:
Postavenie Slovenska
v jednotlivých tematických
indikátoroch PMR 2018

Zdroj: *OECD Product Market Regulation*

Miestne samosprávy na Slovensku sú veľmi rozdrobené, čo sa prejavuje v neefektívnom vykonávaní ich správy⁷⁹. V súčasnosti existuje takmer 3 tisíc, z čoho 92 % obcí má menej ako 3 000 obyvateľov. Pričom podiel ľudí žijúcich v obciach do 3 000 obyvateľov je menej ako dve pätiny⁸⁰. Rozdrobenosť obcí na Slovensku sa prejavuje v neefektívnom vykonávaní ich správy. Efektívnosť výkonu správy obcí do určitej miery rastie s počtom obyvateľov.

Obce do 250 obyvateľov vynakladajú na výkon správy (časť administratívnych nákladov) až polovicu všetkých svojich výdavkov. Zvyšná polovica smeruje na rozvoj obce a poskytovanie služieb ako je napr. údržba ciest, sociálna oblasť a pod. Naopak, obce s 20 až 50 tisíc obyvateľmi dokážu až 90 % svojich výdavkov alokovať do rozvoja obce a poskytovania verejných služieb, mimo výkonu správy. Veľkostná kategória obcí od 20 tisíc do 50 tisíc obyvateľov je vo výkone správy najefektívnejšia⁸¹.

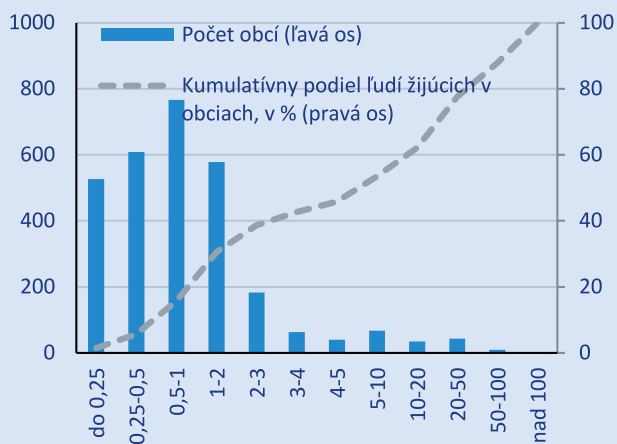
⁷⁸ <https://www.mpsr.sk/download.php?fid=16473>

⁷⁹ Ide o priemer údajov za roky 2015 až 2017. Výpočet efektívnosti pozri v analýze IFP a Katedry verejnej správy a regionálneho rozvoja Skrytý poklad v samospráve: Alternatívne možnosti sústredenia výkonu správy v samosprávach (jún 2017).

⁸⁰ Taktiež v porovnaní so zahraničím sú samosprávy v SR výrazne rozdrobené. Priemerný počet obyvateľov obce na Slovensku je 1 850, čo je 3-krát menej ako priemer EÚ 28 (5 765) a 5-krát menej ako priemer OECD (9 440).

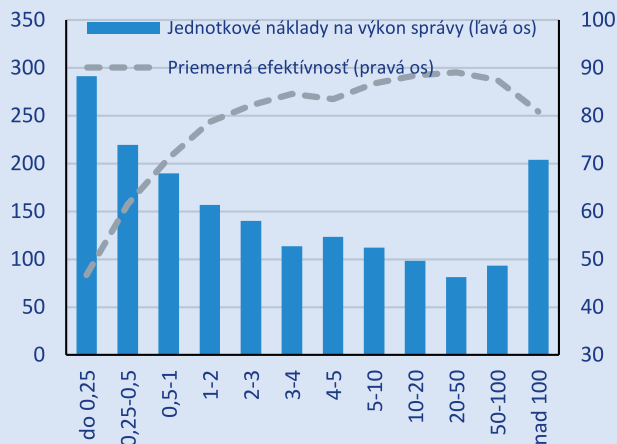
⁸¹ S ďalším rastom počtu obyvateľov efektívnosť obcí klesá. Podieľajú sa na tom rastúce náklady z rozsahu. Tie sú spôsobené napr. zložitejšou komunikáciou, koordinačnými problémami, či nedostatkom kontroly.

Graf 49:
Počet obcí v jednotlivých veľkostných kategóriách (v tis. obyvateľov) a kumulatívny podiel ľudí v nich žijúcich

Zdroj: ŠU SR

Graf 50:
Priemerná efektívnosť (v %) a jednotkové náklady na výkon správy (eur) podľa jednotlivých veľkostných skupín obcí (v tis. obyvateľov)

Zdroj: Datacentrum, vlastné výpočty

Slovensko zaostáva v tvorbe a implementácii politik založených na dôkazoch. Tzv. evidence-based policies vyžadujú kvalitné ľudské zdroje a bezprostrednú dostupnosť otvorených administratívnych dát (tzv. open government data). Riadenie ľudských zdrojov bolo pritom dlhodobo decentralizované, štát v mnohých prípadoch nedokázal ponúknuť a komunikovať finančne atraktívnu a zrozumiteľnú perspektívu dlhodobej kariéry a rozvoja. Významnými obmedzeniami sú politizácia, decentralizácia riadenia ľudských zdrojov, resp. nedostatočné kompetenčné nastavenie centrálného systému riadenia ľudských zdrojov, chýbajúci systém vzdelávania a prípravy na manažérske pozície, či neprehľadný a zbytočne komplikovaný systém odmeňovania a kariérneho postupu.

Vo verejnej správe stále neprebíha dostatočné množstvo transparentných výberových konaní na riadiace pozície, predovšetkým v organizáciách nepokrytých zákonom o štátnej službe⁸². Kvalita inštitúcií pritom závisí práve od obsadenia riadiacich pozícií. Výberové konania nie sú dostatočne čitateľné s jednoznačnými požiadavkami na zručnosti a znalosti kandidátiek a kandidátov. V prípade záujmu o prácu v rôznych inštitúciách sa nelogicky opakovane testujú tie isté zručnosti. Na druhej strane, súťaž na manažérskych (riadiacich) pozíciách obmedzuje systém trvalého menovania, ktorý nevyžaduje periodické obhájenie si pozície. Najlepšou praxou v slovenských podmienkach je nateraz výber Predsedu Rady pre rozpočtovú zodpovednosť v roku 2020.

Transakčné služby verejnej správy nie sú kontinuálne monitorované a optimalizované na základe prevádzkových dát, vrátane automatizácie. Kľúčové sú služby poskytované občanom (napríklad klientské centrá) alebo podporné a prierezové činnosti vo verejnej správe (back-office). Trojuholník riadenia (governance) pozostávajúci z exekutívnej, implementačnej a kontrolnej zložky je neuzavretý vo väčšine centrálnych inštitúcií. Významnú úlohu pri optimalizácii, redizajne a tvorbe politik by mali plniť vlastné kvalitné analytické jednotky štátu s cieľom dosahovania výsledkových cieľov inštitúcií. Chýbajú implementačné útvary pre monitorovanie plnenia cieľov a nadrezortná koordinácia prierezových tém. Úspešný pilot predstavuje Implementačná jednotka Úradu vlády, vybudovanie týchto útvarov na ministerstvách napomôže „governance“ posilniť. Na centrálnych ministerstvách a úradoch pracuje začiatkom roka 2020 v 16 analytických jednotkách 169 štátnych analytikov s rôznymi štandardmi práce. Ich počty nie sú dostatočné na pokrytie potrebnej agendy, ich mzdy sa výrazne líšia a nie sú dostatočne konkurencieschopné voči súkromnému sektoru. Zároveň ich financovanie je neflexibilné kvôli závislosti na eurofondoch.

⁸² Neexistujú komplexné centrálné údaje o všetkých výberových konaniach vo verejnej správe, v súčasnosti sa zverejňujú výberové konania v štátnej službe na registri výberových konaní, ktorý sa aktuálne upravuje, pretože zverejňovanie nie je dostatočne prehľadné.

Neefektívne riadenie a čerpanie EŠIF spôsobuje Slovensku premárnené príležitosti. Slovensko je na chvoste využívania týchto zdrojov (32 % za programové obdobie 2014 ž 2020⁸³) a pritom sú finančné zdroje určené na rozvoj ekonomiky, a to rovnako tak na zvýšenie kvality života ako jej výkonnosti. Krajina pravidelne čelí tzv. de-commitmentu (149 mil. eur za roky 2017 a 2018, t.j. záväzok za roky 2014 a 2015). Brzdou čerpania je aj rozčlenený inštitucionálny rámec, ktorý si vyžaduje reformu, ale aj neexistujúce strategické dokumenty s pripravených investíciami.

Verejné obstarávanie prešlo za posledné roky viacerými zmenami, ktoré nevedli k zvýšeniu súťaživosti a jeho dôveryhodnosti. Naďalej absentuje zber a aplikácia dátovej analytiky na predikciu počtu predložených ponúk či cien. Stav dát limituje centralizáciu nákupov, hodnotenie kvality a samotný manažment nákupov v inštitúciách. Digitalizácia verejného obstarávania nespĺňa atribúty šandardizácie dát, čo má nepriaznivý vplyv na využívanie analytických činností. Opakované zvýšenie limitu pre podlimitné zákazky viedlo k tzv. „bunching-u“ t.j. zvýšeniu nominálnych zákazok na strane obstarávateľa a zníženiu počtu kalendárnych dní k prihláseniu sa do súťaže⁸⁴. Použitie kvalitatívnych kritérií v roku 2018 pokleslo na 4 % z 8 % v roku 2017, kým počet obstarávaní s jedným uchádzačom sa zvýšil zo 14 % v roku 2017 až na 22 % o rok neskôr.

Hlavné strategické politiky a iniciatívy vo verejnej správe do roku 2030

1. Opatrenia na boj proti korupcii

Pre zefektívnenie boja proti korupcii sa zavedie nová koncepcia preukazovania pôvodu majetku. Odstráni ústavné rozpory súčasného nefunkčného zákona a zavedie efektívny nástroj na postihovanie nelegálnych príjmov.

Zlepšia sa pravidlá na kontrolu majetku verejných funkcionárov. Zavedie sa napríklad povinnosť deklarovat zmeny v majetku a uvedenie prírastku majetku verejného funkcionára. Do praxe sa dostane funkčný mechanizmus hmotnej zodpovednosti a trestania pochybení verejných funkcionárov pri nakladaní s verejnými prostriedkami.

Podľa odporúčania medzinárodných inštitúcií sa zriadi nezávislá inštitúcia na kontrolu integrity verejných funkcionárov, konfliktu záujmov, lobbingu a majetkových priznaní. Posilnia sa kompetencie Najvyššieho kontrolného úradu.

Personálne sa dobuduje Úrad na ochranu oznamovateľov korupcie.

Rozšíri sa zákon o slobodnom prístupe k informáciám. Pre vyššiu transparentnosť vo verejnej správe sa rozšíri okruh zverejňovaných informácií (o verejných funkcionároch, starostoch, primátoroch a predsedoch VÚC, o uchádzačoch vo výberových konaniach na verejnú funkciu).

Prijatie pravidiel na zvýšenie transparentnosti obchodných vzťahov v štátnom IT. Zabezpečenie dodávania IT služieb z vlastných interných administratívnych kapacít štátu (napr. vytvorenie akciovej IT spoločnosti so 100 % majetkovou účasťou štátu).

S cieľom obnovy dôvery v právny štát sa zefektívni zaistovanie majetku a jeho správa. Návrh legislatívy zavedie aj dve nové skutkové podstaty trestných činov – trestný čin zneužitia práva (ohýbanie práva) a trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody (prikrmovanie).

⁸³ k 31.3.2020

⁸⁴ Transparency International Slovensko

Mílniky

Mílnik 1: 2020: Zákon o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku (nový návrh zákona), 300/2005 Z. z. Trestný zákon, 301/2005 Z. z. Trestný poriadok
Mílnik 2: 2021:

- 101/2010 Z. z. Zákon o preukazovaní pôvodu majetku (zrušenie a návrh novej legislatívy)
- Nový zákon pre inštitúciu na kontrolu integrity verejných funkcionárov, konfliktu záujmov, lobbingu a majetkových priznaní
- 39/1993 Z. z. Zákon o Najvyššom kontrolnom úrade SR (novela)
- 54/2019 Z. z. Zákon o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti
- 211/2000 Z. z. Zákon o slobodnom prístupe k informáciám (novela)
- Zákon č. 546/2010 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (novela)

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Vnímanie korupcie

Cieľ 1: do 2024: zlepšiť postavenie v rebríčku vnímanej korupcie (pol cesta na dosiahnutie bodového hodnotenia na úrovni priemeru EÚ)

2. Reforma Súdnej rady SR a Ústavného súdu SR

Pre obnovu dôvery v právny štát a s cieľom očisty justície sa zmení Ústavný zákon v oblasti justície:

- reforma zloženia Súdnej rady SR v podobe zavedenia regionálneho princípu pri voľbe jej členov sudcami tak, aby sa zvýšila jej reprezentatívnosť;
- previerky majetkových pomerov všetkých sudcov a previerky sudcovskej spôsobilosti;
- reforma zloženia Ústavného súdu SR s brzdami proti pasivite parlamentu pri nezvolení kandidátov na ústavných sudcov, ako aj s brzdou proti koncentrácii moci v rukách jednej politickej reprezentácie pre prípad, že by väčšina ústavných sudcov bola volená jednou politickou garnitúrou;
- zavedenie vekového cenzu pre zánik funkcie sudcu všeobecného súdu a sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky;
- zriadenie Najvyššieho správneho súdu SR, ktorý bude plniť aj funkciu disciplinárneho súdu pre sudcov a ďalšie právnické profesie.

Zmeny v sudcovských zákonoch majú viesť napríklad k riešeniu odmeňovania členov Súdnej rady SR, ktorí nie sú sudcami. Zavedú sa nástroje na podporu uchádzačov o funkciu sudcu z mimojustičného prostredia. Sudca bude mať právo verejne odôvodniť svoje rozhodnutie, ktoré nie je právoplatné. Rovnako sa budú riešiť nástroje na správne riešenie etických dilem v právnických profesiách, vrátane etických komisií ako aj dôsledné a férové vyvodzovanie subjektívnej zodpovednosti za prieťahy v konaní.

Mílniky

Mílnik 1: 2020:

- novela Ústavy SR 461/1992 Zb. v znení neskorších predpisov
- ústavný zákon v oblasti súdnictva
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde SR

Mílnik 2: október 2020: návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich

Mílnik 3: december 2020: vykonávacie zákony vyplývajúce z ústavného zákona

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Miera nedôvery v súdnictvo

Cieľ 1: do 2024: znížiť mieru nedôvery v súdnictvo zo súčasných 62 % opýtaných na 53 %

Cieľ 2: do 2030: znížiť mieru nedôvery v súdnictvo na priemer EÚ /44 % opýtaných v priemere v EÚ nedôveruje súdnictvu/

3. Zákon o prokuratúre

Cieľom navrhovanej zmeny je rozšíriť okruh kvalifikovaných subjektov a inštitúcií oprávnených podať návrh kandidáta na funkciu generálneho prokurátora. Proces overovania spôsobilosti navrhnutých kandidátov na generálneho prokurátora a špeciálneho prokurátora pred voľbou a proces voľby bude obdobný ako pri sudcoch Ústavného súdu SR. Zmeny v legislatíve zavádzajú aj ďalšie prvky na posilnenie transparentnosti výberových konaní, disciplinárnych konaní, hodnotenia prípravnej praxe právneho čakaťa prokuratúry, najmä zavedením externého člena z databázy vytvorenej Súdnou radou SR do všetkých komisií, zverejňovaním odlišného stanoviska a ďalších podkladov a informácií k jednotlivým procesom.

Mílniky

Mílnik 1: 2020: Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Miera nedôvery v súdnictvo

Cieľ 1: do 2024: znížiť mieru nedôvery v súdnictvo zo súčasných 62 % opýtaných na 53 %

Cieľ 2: do 2024: znížiť mieru nedôvery v súdnictvo na priemer EÚ /44 % opýtaných v priemere v EÚ nedôveruje súdnictvu/

4. Zefektívnenie civilného procesu v súdnictve

Od roku 2021 sa začne proces novely obchodného práva, občianskeho práva a novela civilného procesného práva. Jedným z cieľov je zjednodušiť civilný proces a skrátiť dĺžku konaní v civilnom procese.

Mílniky

Mílnik 1: 2021:

- 40/1964 Zb. Občiansky zákonník
- 513/1991 Zb. Obchodný zákonník
- 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Miera nedôvery v súdnictvo

Cieľ 1: do 2024: skrátenie dĺžky súdnych konaní (civilné a obchodné spory) - bude doplnené do apríla 2021

Cieľ 2: do 2024: znížiť mieru nedôvery v súdnictvo zo súčasných 62 % opýtaných na 53 %

5. Súdna mapa a špecializácia súdov

Reforma súdnej mapy bude jedným z nástrojov na dosiahnutie efektívnej justície a pretrhnutie korupčných väzieb v justícii. Zároveň vytvorí priestor na špecializáciu sudcov na hlavné agendy s cieľom zefektívnenia súdnictva. Reforma s výhľadom do roku 2022 bude spočívať v niekoľkých fázach prekresľovania a zväčšovania plochy súdnych obvodov, znižovania ich počtu a s tým spojeným „zväčšovaním kapacít súdov“. Redukciou počtu a zväčšením ľudských kapacít nových súdov vznikne priestor na špecializáciu sudcov a následne rastu potenciálu skvalitnenia ich rozhodovacej činnosti.

Zriadi sa nový útvar rezortu spravodlivosti - Vývojové centrum – na zabezpečenie designu, vývoja, správy a aplikačnej podpory IS rezortu.

Reorganizujú a modernizujú sa justičné vzdelávacie a školiace zariadenia za účelom podpory špecializácie sudcov a rozvoja rezortných ľudských zdrojov. Do roku 2022 sa zriadi centrálna podateľňa fyzických podaní a zdigitalizuje sa zbierka listín.

Cieľom je zjednodušenie prístupu k službám súdov pre občanov (digitálny prvok). S cieľom zvýšenia kvality súdnictva vznikne do roku 2022 analytická jednotka. Bude poskytovať podporné analytické kapacity pre sudcov okresných a krajských súdov za účelom zrýchlenia procesu naštudovania prípadov.

Reforma ráta s rekonštrukciou, rozšírením a modernizáciou súdnych budov v sídle nových zlúčených súdnych obvodov na zabezpečenie primeraných pracovných podmienok pre špecializovaných sudcov a súvisiaceho personálu, vrátane vybudovania nových moderných mestských súdov (do roku 2022 v Bratislave a Košiciach), obnovy špecializovaného trestného súdu, zriadenie a obnova budov (zriadenie prvoinštančných správnych súdov a najvyššieho správneho súdu a obnova budov Najvyššieho súdu, Súdnej rady a Ústavného súdu).

V priebehu obdobia 2021 do roku 2023 sa zrekonštruujú zariadenia Zboru väzenskej a justičnej stráže:

Celková finančná potreba pre roky 2021 až 2024: bude doplnená do apríla 2021

Mílniky

Mílnik 1: 2020: Legislatíva k súdnej mape (Návrh zákona o sídlach a obvodoch súdov SR)

Mílnik 2: do 2021: novelizácia alebo návrh zákonov dotknutých zmenou súdnej mapy (napr. zmenou pôsobnosti a kompetencií súdov, atď.)

Mílnik 3: do 2022:

- Optimalizácia súdnych obvodov prvoinštančných a odvolacích súdov
  - Špecializované správne súdnictvo (prvoinštančné špecializované správne súdy a odvolací Najvyšší správny súd)
  - Vývojové centrum MS SR
  - Nové mestské súdy
  - Justičné vzdelávacie centrum
  - Vytvorenie Centrálného digitalizačného strediska pre súdy
  - Zriadenie podpornej analytickej jednotky pre súdy
- Modernizácia zariadení Zboru väzenskej a justičnej stráže

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Miera nedôvery v súdnictvo

Cieľ 1: do 2024 zvýšenie podielu elektronických podaní (100 %)

Cieľ 2: do 2024: skrátenie dĺžky súdnych konaní (civilné a obchodné spory) - bude doplnené do apríla 2021

Cieľ 3: do 2024: znížiť mieru nedôvery v súdnictvo zo súčasných 62 % opýtaných na 53 %

6. Reformy v súdnictve pre zlepšenie podnikateľského prostredia

V súdnictve sa zavedú zmeny s pozitívnym dopadom na podnikateľské prostredie najmä v oblasti vymáhateľnosti zmlúv a riešenia insolventnosti, či zníženia administratívnych prekážok podnikania. S cieľom zefektívnenia konkurzného a reštrukturalizačného konania sa pristúpi k reforme v dvoch krokoch:

- Vyhodnotí sa doterajšia účinnosť reformy osobných bankrotov s cieľom dať priestor poctivým dlžníkom a obmedziť priestor podvodníkom. Reforma sa zameria aj na dohľad nad súdmi a Centrom právnej pomoci, analýzu zlyhaných pôžičiek zo strany štátu, ako aj prepojenie osobných bankrotov s účinnými sociálnymi, preventívnymi a osvetovými nástrojmi v prospech dlžníkov.
- V prospech podnikateľov sa zavedú preventívne nástroje včasného varovania hroziaceho úpadku a pripraví sa revízia insolvenčného konania tak, aby sa znížili náklady pre poctivých dlžníkov či veriteľov a skrátil sa čas potrebný na uspokojenie pohľadávok. Konkurzné a reštrukturalizačné konania sa skoncentrujú na menší počet súdov. Úpravami v registri úpadcov a posilní transparentnosť verejných úpadkových konaní.

S cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia sa zavedie nový obchodný register koncentrovaný na zredukovaný počet súdov. Súčasťou reformy bude zavedenie externých registrátorov (notárov) v agende obchodného registra (spolu s vývojom súvisiacich digitálnych aplikácií).

Sprísnia sa požiadavky na odbornosť a kvalifikáciu dražobníkov a dražobných spoločností a zavedú sa elektronické dražby. Zlepší sa vymáhateľnosť najmä nesporných pohľadávok exekúciou alebo dobrovoľnou dražbou (spolu s vývojom súvisiacich digitálnych aplikácií).

Vyhodnotí sa uplatňovanie protischránkového zákona. Účinnosť zákona sa nastaví tak, aby sa čestné podnikanie stalo výhodnejším ako podnikanie nečestné (spolu s prispôbením súvisiaceho informačného systému).

Mílniky

Mílnik 1: 2020: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii

Mílnik 2: 2021:

- Nástroje včasného varovania hroziaceho úpadku
- Transpozícia Smernice EÚ o reštrukturalizácii a insolvenčii
- Úpravy v Registri úpadcov

Mílnik 2: jún 2021: 530/2003 Z. z. Zákon o obchodnom registri

Mílnik 3: jún 2021: 527/2002 Z. z. Zákon o dobrovoľných dražbách, Elektronické dražby

Mílnik 4: jún 2021: Zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Doing Business

Cieľ 1: do 2024.: poradie v rebríčku
Doing Business – 14. miesto v EÚ

7. Reforma NAKA a boj proti praniu špinavých peňazí

Cieľom reformy Národnej kriminálnej agentúry (NAKA) je znemožniť využívanie krajiny ako vstupnej brány do finančného a ekonomického prostredia zločineckými medzinárodnými organizáciami mimo EÚ. NAKA sa bude prioritne zaoberať finančným vyšetrovaním, preverovaním pôvodu majetku, odhaľovaním a vyšetrovaním legalizácie príjmov pochádzajúcich z trestnej činnosti, identifikáciou štruktúr, ktoré sú do týchto činností zapojené, nelegálnym odčerpávaním peňazí poskytovaných z rôznych európskych alebo z národných zdrojov.

NAKA bude identifikovať štruktúry, schémy a osoby, ktoré sa do zločineckých schém zapájajú (vrátane štátnych úradníkov a politických predstaviteľov). Ďalej bude identifikovať trestnú činnosť, ktorá takéto finančné prostriedky produkuje a legalizuje, vrátane korupčného správania pracovníkov štátnej správy, ktoré tieto vyššie spomenuté schémy umožňujú realizovať.

NAKA bude spolupracovať s výborom expertov na hodnotenie opatrení proti praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu (MONEYVAL) s cieľom:

- Zistiť na aké účely sa takto získané a preprané finančné prostriedky používajú (financovanie terorizmu, drogovej trestnej činnosti, extrémizmu, financovanie skupín, ktoré narušujú chod demokratického zriadenia Slovenska alebo financovanie ďalšej závažnej trestnej činnosti)
- Identifikovať prienik nadnárodného zločinu do štruktúr SR, ich investície a zistiť pôsobenie týchto štruktúr majúcich za cieľ prostredníctvom SR ako členského štátu EU preniknúť na trh EÚ a poškodzovať záujmy Slovenska a členských štátov EÚ

Vytvorí sa nová služba kriminalistickej techniky zahŕňajúca profesionálnu ohliadku miesta činu priemyselných havárií, ekologických a iných katastrof veľkého rozsahu. Bude vykonávať zaisťovacie úkony pri kybernetických útokoch, zaisťovanie počítačov a analýzu dát, využívajúc digitálne stopy podľa trestného práva. Bude zabezpečená kompatibilita s vyšetrovacími orgánmi EÚ a súčinnosť v medzinárodnom meradle.

Reforma UMPS vytvorí centrálu na získavanie informácií súvisiacich s medzinárodným zločinom, posilní koordináciu medzinárodného vyšetrovania a schopnosť poskytnúť včasnú a vyčerpávajúcu súčinnosť inštitúciám EÚ ako napr. Europrokurátorovi.

Pre boj proti praniu špinavých peňazí je potrebné vytvoriť register bankových účtov, ktorý by zabezpečoval komunikáciu medzi finančnou spravodajskou jednotkou, orgánmi činnými v trestnom konaní (NAKA, prokuratúra) a prípadne finančným riaditeľstvom (KUFS).

Celková finančná potreba pre roky 2021 až 2024: bude doplnená do apríla 2021 (2 mil. eur register účtov)

Míľniky

Míľnik 1: do 2022: vznik centrálného registra bankových účtov pre PO aj FO v NBS

Míľnik 2: 2022: reforma spolupráce s MONEYVAL

Míľnik 3: 2022: reforma Úradu medzinárodnej policajnej spolupráce (UMPS)

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Miera nedôvery v políciu

Cieľ 1: do 2021: vytvorenie štatistiky pre počet a efektívnosť návrhov prokuratúry, trestného stíhania vo veci odhaľovania trestnej činnosti prania špinavých peňazí, legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu

Cieľ 2: do 2022 Zvýšenie objasnenosti trestných činov vyšetrovaných NAKA o 5 % oproti 2018

Cieľ 3: do 2024 zvýšenie objasnenosti trestných činov vyšetrovaných NAKA o 15 % oproti 2018

Cieľ 4: do 2024: znížiť mieru nedôvery v políciu zo súčasných 55 % opýtaných na 39 %

Cieľ 5: do 2030: znížiť mieru nedôvery v políciu zo súčasných 55 % opýtaných na 26 %

8. Zefektívnenie centier právnej pomoci a ochrana obetí trestných činov

Rozširovanie siete centier právnej pomoci do roku 2022, vrátane vývoja digitálnych aplikácií. S cieľom ochrany zraniteľných skupín sa vykoná revízia právnej úpravy Centra právnej pomoci, vrátane vyhodnotenia spolupráce s advokátmi.

V porovnaní so súčasným stavom je cieľom pokrytie početnejšej skupiny ľudí s nízkym príjmom, ktorá si nevie zabezpečiť prístup k spravodlivosti inak. Vyhodnotí sa potreba zvýšenia počtu pobočiek Centra právnej pomoci (spolu s vývojom súvisiacich digitálnych aplikácií).

Rezort vyhodnotí doterajšiu úpravu pomoci obetiam trestných činov so zameraním sa na reálnu a včasnú dostupnosť právnej a psychologickéj pomoci. Posilní sa postavenie detských obetí v trestnom konaní v záujme ich ochrany a zabezpečenia ich najlepšieho záujmu. Vytvorí sa podmienky na koordinovanú multidisciplinárnu spoluprácu participujúcich subjektov v prípadoch násillia páchaného na deťoch. Vybuduje sa sieť intervenčných centier pre obeť trestných činov.

Celková finančná potreba pre roky 2021 až 2024: bude doplnená do apríla 2021

Mílniky

Mílnik 1: 2021: Zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi

Mílnik 2: 2022: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 231/2019

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Miera nedôvery v súdnictvo

Cieľ 1: do 2024: znížiť mieru nedôvery v súdnictvo zo súčasných 62 % opýtaných na 53 %

Cieľ 2: do 2024: Poskytovanie právnej pomoci v každom okresnom meste (79 kancelárií a pracovísk, v súčasnosti 15 kancelárií a 28 konzultačných pracovísk)

9. Stavebný zákon a digitalizácia stavebných konaní

Stavebný zákon sa rozdelí na 2 časti: Stavebný zákon a Zákon o územnom plánovaní. Úprava tiež prinesie digitalizáciu procesov v územnom plánovaní ako aj v stavebnom konaní. Stavebný zákon skráti proces výstavby skrátením rozhodovania orgánov, prenáša výkon štátnej stavebnej správy z obcí na štátny orgán s ambíciou posilniť kvalitu rozhodovania, posilní postavenie vlastníkov pozemkov a stavieb ako aj rolu projektanta. Realizovaním zmien v zákone by sa malo výrazne zlepšiť postavenie Slovenska v rebríčku Doing Business. Zákon o územnom plánovaní prinesie nielen digitalizáciu územných plánov, ale aj povinnosť mať územný plán na všetky obce a zjednodušenia v obstarávaní územnoplánovacej dokumentácie.

Skrátenie stavebných konaní si vynúti zmeny aj v iných legislatívnych normách upravujúcich napr. zápis do katastra nehnuteľností.

Celková finančná potreba pre roky 2021 až 2024: bude doplnená do apríla 2021

Mílniky

Mílnik 1: 2021: Schválenie Stavebného zákona a Zákona to územnom plánovaní

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Doing Business

Cieľ 1: do 2024: Zdigitalizované územné plány pre 20 % územia Slovenska

Cieľ 2: do 2024: Skrátenie dĺžky stavebného konania podľa Doing Business metodiky o polovicu na 150 dní (v súčasnosti 300 dní)

Cieľ 3: do 2026: Zdigitalizované územné plány pre 50 % územia.

10. Opatrenia na zníženie regulačného zaťaženia podnikania

Prijímaním pravidelných antibyrokratických balíkov opatrení, pravidla „one in – two out“ a ďalších opatrení sa postupne zlepšujú a zjednodušujú podnikateľské prostredie, čo by sa malo prejavovať vo vyššej podnikateľskej aktivite.

Antibyrokratické balíky sa budú venovať najmä začatiu podnikania. Nevyhnutné procedúry na začatie podnikania sa zlúčia do jedného úkonu a doba založenia firmy sa skráti na jeden deň. Antibyrokratické balíky budú založené na tzv. evidence-based policy - analýzami príspevkov jednotlivých opatrení k zlepšeniu podnikateľského prostredia.

Mílniky

Mílnik 1: december 2020: prijatie balíka 100+ opatrení na zjednodušenie podnikania

Mílnik 2: december 2020: Schválenie pravidla „one in – two out“

Mílnik 3: december 2021: prijatie balíka 100+ opatrení na zjednodušenie podnikania

Mílnik 4: december 2022: prijatie balíka na zjednodušenie a rýchlejšie začatie podnikania

Mílnik 5: 2022: Zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom legislatívy EÚ

Mílnik 6: 2022: Zavedenie ex post hodnotenia účelnosti a opodstatnenosti existujúcich regulácií

Mílnik 7: december 2023: prijatie balíka na zjednodušenie a rýchlejšie začatie podnikania

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Zlepšenie v Doing Business

Cieľ 1: do 2024: Čas na založenie podnikania podľa Doing Business metodiky 1 deň

Cieľ 2: do 2024: počet procedúr na založenie podnikania podľa Doing Business metodiky - 1 procedúra

Cieľ 3: do 2024: poradie v rebríčku Doing Business – 14. miesto v EÚ

11. Strategické riešenie pozemkových úprav

Výrazne sa zrýchli proces pozemkových úprav na približne 100 katastrálnych území ročne. Súčasťou pozemkových úprav bude aj zapracovanie zelených riešení ako napr. remísky, aleje, vetrolamy, vodozadržné a protierózne opatrenia.

Náklady: 36,4 mil. eur ročne (1 093 mil. eur spolu)

Mílniky

Mílnik 1: 2022: Zapracovanie zelených riešení do procesov pozemkových úprav.

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Zlepšenie v Doing Business

Cieľ 1: do 2024: počet začatých projektov pozemkových úprav 100 v každom roku

12. Reforma samospráv

Reforma sa uskutoční k dátumu komunálnych volieb v novembri 2022.

Cieľom reformy je kvalitnejšie poskytovanie služieb občanom a jednoduchšia orientácia občana v štruktúre a kompetenciách verejnej správy. Vyššia efektívnosť usporiadania a riadenia samospráv uvoľní peniaze, ktoré môžu byť použité na zelený rozvoj samospráv ako aj lepšie ohodnotenie zamestnancov.

Reformou budú alokované kompetencie samospráv tak, aby boli vykonávané kvalitne (s pridanou hodnotou pre občana) a efektívne (rozumné hospodárenie s verejnými zdrojmi). Na základe novej alokácie kompetencií pre samosprávy sa určia kategórie obcí, ktoré budú vykonávať rôzne škály kompetencií. Na základe rozdelenia kompetencií sa nastaví ich financovanie.

Správne členenie bude vychádzať z funkčných väzieb (dochádzky ľudí). Zachová sa identita pôvodných obcí. Obce sa nebudú zlučovať do väčších celkov, pristúpi sa k úprave ich kompetencií na základe veľkostných kategórií. V prípade Bratislavy a Košíc bude aplikovaná len jedna úroveň riadenia (zrušia sa mestské časti).

Príjmový mix samospráv sa upraví tak, aby bol menej pro-cyklický. Dôjde k vyššiemu zastúpeniu majetkových daní a k zníženiu priamych daní.

Míľniky

Míľnik 1: 2022: Prijatá legislatíva ku komunálnej reforme:

- 369/1990 Zb. Zákon o obecnom zriadení
- 377/1990 Zb. Zákon o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave
- 401/1990 Zb. Zákon o meste Košice

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Podiel kapitálových na celkových výdavkoch obcí

Cieľ 1: do 2023: zvýšenie efektívnosti výkonu úradov
-znížené náklady na jedného zamestnanca samosprávy
– bude
doplnené do apríla 2021

Cieľ 2: do 2023: zvýšený podiel elektronických služieb
– bude doplnené do apríla 2021

Cieľ 3: do 2023: uvoľnenie finančných prostriedkov v objeme 300 až 350 mil. eur ročne na zelený rozvoj a digitalizáciu samospráv ako aj lepšie ohodnotenie zamestnancov samospráv.

Cieľ 4: do 2024: ďalšie uvoľnené financie prameniace z úspor z rozsahu (10 % bežných nákladov samospráv).

13. Dobudovanie štátnych analytických a implementačných jednotiek

S výhľadom do roku 2024 sa zlepšia analytické činnosti štátu, vrátane kapacity štátu redizajnovať (aj procesne) modely poskytovania verejných služieb, vykonávať experimenty pre dizajn verejných služieb s cieľom napĺňania výsledkových cieľov verejných inštitúcií. Vybudovanie implementačných útvarov na ministerstvách podporí nadrezortnú koordináciu prierezových tém a bude katalyzátorom implementácie reforiem a investícií. Súčasťou štruktúry analytických kapacít je aj zabezpečenie bezprostrednej dostupnosti otvorených administratívnych dát, dobudovanie centrálnej investičnej autority na ÚHP, ktorá bude dohliadať na celý proces prípravy investícií od stratégie až po realizáciu. Vzniknú aj jednotky, ktoré budú analyzovať investičné projekty na počiatku prípravy, vrátane hodnotenia návratného financovania.

Hladká implementácia vízie Moderné a úspešné Slovensko a plánu pre Fond obnovy a odolnosti vyžaduje vytvoriť inštitucionálnu autoritu. Kompetencie budú zahŕňať kontrolu (vyhodnotenie nákladov, audit) a tzv. enforcement implementácie.

Následne bude možné vlastnými zdrojmi zabezpečiť externe dodávané služby, na ktoré dnes štát míňa okolo 27 mil.eur. ročne.

Celková finančná potreba pre roky 2021 až 2024: 26,4 mil. eur

Mílniky

Mílnik 1: 2021: Dobudovanie investičnej autority (celkovo 60 analytikov)

Mílnik 2: 2021: Vytvorenie centrálnej autority pre RRF (celkovo 40 analytikov)

Mílnik 3: 2022: Založenie a posilnenie implementačných útvarov na ministerstvách (56 analytikov)

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
% implementovaných mílnikov a % dosiahnutých cieľov z vízie Moderné a úspešné Slovensko

Cieľ 1: do 2024: plnenie implementačného plánu vízie Moderné a úspešné Slovensko

Cieľ 2: do 2024: 50 % úspora na externe dodávaných službách verejnej správy

14. Riadenie ľudských zdrojov vo verejnom sektore

Cieľom opatrení v riadení ľudských zdrojov je efektívnejšie rozdelenie zdrojov a lepšie podmienky pre zamestnancov vedúce k výkonnejšej verejnej správe poskytujúcej lepšie verejné služby. Kľúčovým aspektom je zhodnotenie adekvátnosti počtu zamestnancov, výšky a štruktúry odmeňovania a efektívnejšieho riadenia a rozvíjania ľudských zdrojov.

Posilnia sa centrálné aspekty strategického riadenia ľudských zdrojov – procesu výberu, odmeňovania a rozvoja kapacít zamestnancov štátu (štátna služba). Za stanovenie rámcov a podporu a kontrolu osobných úradov bude zodpovedná nová alebo transformovaná organizácia (zo súčasného centrálného orgánu riadenia HR) s prístupom k všetkým údajom. Organizácia bude zodpovedná za zvyšovanie kvality ľudského kapitálu vo verejnom sektore a pravidelné vyhodnocovanie fungovania politík v HR. Na výkon činností bude potrebné transformovať osobné úrady, ktoré dnes často dohliadajú len na administratívny súlad zamestnávania.

Centrálny orgán riadenia ľudských zdrojov pripravuje aktuálne reformu odmeňovania v štátnej službe a v oblasti rozvoja líderstva. Reforma odmeňovania vo verejnej správe zvýši zrozumiteľnosť odmeňovania, výšku kompenzácií stanoví aj s ohľadom na porovnateľné profesie v súkromnom sektore a náročnosť obsadenia profesie, čo bude vyžadovať vytvorenie katalógu pozícií a kompetenčných modelov. Zvýši sa dôraz na variabilnú zložku odmeňovania, zníži sa dôraz na formálne dosiahnuté vzdelanie, aj akceptáciou relevantných a demonštrovaných pracovných skúseností.

Prehodnotí sa opodstatnenosť regulácie plátov pre podporné profesie bežne dostupné na otvorenom pracovnom trhu (základná tabuľka odmeňovania vo verejnom záujme), plošné zvýhodnenie vo vybraných organizáciách, ako aj organizácia a prax kolektívneho vyjednávania, tak aby boli preferované strategické profesie.

Zavedie sa štandardizovaný test požadovaných zručností a schopností a bude sa vytvárať zásobník vhodných uchádzačiek a uchádzačov o prácu pre štát. Skrátí sa doba do obsadenia uvoľneného pracovného miesta.

Míľniky

Míľnik 1: december 2021: Vytvorenie centrálnej autority pre riadenie HR štátu (na zelenej lúke alebo transformáciou)

Míľnik 2: jún 2022: Prehodnotenie regulácie plátov - základná tabuľka odmeňovania vo verejnom záujme, zvýšenie variabilnej zložky plátov

Míľnik 3: december 2022 2023: zavedenie štandardizovaného testu požadovaných zručností a schopností záujemkýň/záujemcov o prácu pre štát

Míľnik 4: december 2022: implementácia katalógu pozícií a kompetenčných modelov vrátane benchmarkingu pozícií ku súkromnému sektoru

Míľnik 5: december 2023: Vytvorenie centrálneho registra uchádzačov o prácu a voľných pracovných miest

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Dĺžka obsadenia voľného pracovného miesta

Cieľ 1: do 2024 skráti sa dĺžka trvania do obsadenia voľného pracovného miesta – centrálna štatistika – bude doplnené do apríla 2021

Cieľ 2: do 2024: zvýšenie počtu uchádzačov o prácu pre štát – centrálna štatistika – bude doplnené do apríla 2021

15. Reforma riadenia a čerpania zdrojov z EŠIF

Na koordinačnej úrovni riadenia sa vytvorí verejne prístupná sieť „Urgent Case Alarm“, ktorá umožní zdieľať informáciu o zistených kritických prípadoch nesprávnych postupov implementačných orgánov alebo prijímateľov. Bude reagovať plošne a horizontálne v rámci celej implementácie EŠIF s cieľom predchádzať systémovým nezrovnalostiam.

Verejným prístupom k informáciám sa zvýši transparentnosť rozhodovacích procesov. Zjednotí a sprehľadní sa metodické prostredie pre implementačné orgány a prijímateľov.

Sprísnia sa podmienky vo výzvach pre čerpanie EŠIF subjektom/osobám už pri vznesení obvinenia z vybraných správnych a trestných deliktov (vrátane všetkých spoločníkov a partnerov, ktorí sa uchádzajú o príspevok), tzn. podozrenia zo spáchania trestného činu, začatého konania pre porušenie pravidiel hospodárskej súťaže alebo konflikt záujmov.

Zavedie sa centrálny register hodnotiteľov a prísne kritériá na odborných hodnotiteľov, vrátane zahraničných hodnotiteľov najmä v oblasti projektov pre vedu a výskum. Zavedie zjednodušené vykazovanie výdavkov.

V pravidelných intervaloch sa budú zverejňovať schválené projekty, zistenia z auditov EK a orgánu auditu a s tým súvisiace uplatnené korekcie.

Zavedú sa preventívne opatrenia vo vzťahu k informovaniu subjektov zapojených do implementácie EŠIF o auditných zisteniach zo strany orgánu auditu, EK, ako aj školeniami k týmto zisteniam s cieľom znížiť výšku korekcií.

Zavedie sa účinná spolupráca verejného a súkromného sektora v oblasti EŠIF a aktívnou asistenciou zníži administratívnu záťaž pre žiadateľov a konečných prijímateľov prostriedkov z fondov EÚ.

V oblasti verejného obstarávania bude Úrad pre verejné obstarávanie, okrem orgánu auditu a inštitúcií EÚ, jediným subjektom, ktorý bude vykonávať kontrolu verejného obstarávania spolu s posudzovaním hospodárnosti prierezovo naprieč všetkými programami. O porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania rozhodne Úrad pre verejné obstarávanie ako sprostredkovateľský orgán formou individuálneho právneho aktu v správnom konaní, čím sa zjednotí rozhodovacia prax v oblasti posudzovania verejného obstarávania a aplikácia zákona o verejnom obstarávaní v prípade zákaziek financovaných z fondov EÚ. Uvedené bude viesť k zvýšeniu kvality kontroly verejného obstarávania a zároveň k zníženiu korekcií za porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania.

Mílniky

Mílnik 1: do 2022: Vybudovanie siete Urgent Case Alarm, zjednotenie a sprehľadnenie metodického prostredia pre implementáciu

Mílnik 2: do 2022: Sprísnenie podmienok vo výzvach pre čerpanie EŠIF (spáchanie trestného činu, porušenie hospodárskej súťaže, konflikt záujmov)

Mílnik 3: do 2022: Vznik centrálného registra hodnotiteľov a sprísnenie kritérií na ich odbornosť

Mílnik 4: 2022: Každoročné zverejňovanie schválených projektov a zistenia z auditov EK

Mílnik 5: 2022: Ustanovenie Úradu pre verejné obstarávanie ako jediného kontrolného orgánu pri čerpaní EŠIF

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Vnímanie korupcie

Cieľ 1: do 2024: zvýšiť čerpanie EŠIF voči plánu; znížiť mieru dekommitmentu – bude doplnené v apríli 2021

Cieľ 2: do 2024: Zlepšiť postavenie v rebríčku vnímanej korupcie (pol cesta na dosiahnutie bodového hodnotenia na úrovni priemeru EÚ)

Cieľ 3: do 2026: zvýšiť čerpanie EŠIF voči plánu; znížiť mieru dekommitmentu – bude doplnené v apríli 2021

16. Reforma verejného obstarávania

1. Novela zákona o verejnom obstarávaní:

- zjednoduší, zrýchli a zefektívni proces verejného obstarávania
- posilní nezávislosť Úradu pre verejné obstarávanie
- zvýši transparentnosť a apolitickosť, členovia komisie na vyhodnotenie ponúk budú musieť byť apolitickí po vzore Holandska, čím sa zabráni zvyhodňovaniu hospodárskych subjektov, ktoré sú blízke politickým stranám a hnutiam a zároveň sa ex lege stanoví, aby obchodné spoločnosti, ktorých koneční užívatelia výhod sú verejní funkcionári, nemohli priamo alebo ako subdodávatelia uzatvárať vo verejnom obstarávaní kontrakty
- zavedie koncept profesionalizácie verejného obstarávania, a to prostredníctvom centrálného verejného obstarávania a odborných garantov na verejné obstarávanie

2. ÚVO zabezpečí odbornú a kontinuálnu prípravu svojich zamestnancov a vybuduje analytickú jednotku. Bude centralizovať kontrolné služby (napr. pre EŠIF). Budú sa používať pokročilé analytické dátové techniky pre prácu, ktoré umožnia predikovať súťaživosť, dĺžku a cenu obstarávania. Spracované dáta uľahčia inštitúciám centralizovať nákup najčastejšie obstarávaných tovarov a služieb.

3. V roku 2022 sa ukončí zmluva Elektronického kontraktačného systému (EKŠ), ktorý nemá vhodné charakteristiky na transformáciu na ponukový systém. Cieľom je vytvoriť nový elektronický kontraktačný systém založený na ponukovej báze. Obstarávané tovary a služby budú systematizované vo viacerých cenových úrovniach na základe opisu tovaru, resp. služby po vzore bežných ponukových systémov v súkromnom sektore.

4. Po vzore UK (Public Procurement body) vzniknú dve centrálné obstarávacie organizácie, pričom jedna bude zameraná na obstarávanie strategických investičných projektov pre štát a druhá na nákupy subjektov samosprávy (mestá, obce, VÚC). Obidve centrálné obstarávacie organizácie budú zároveň poskytovať iným verejným obstarávateľom podporné a konzultačné služby vo verejnom obstarávaní. Slovensko čelí nedostatku odborných kapacít v obstarávaní, vytvorí sa schéma kontinuálneho vzdelávania odborných garantov na verejné obstarávanie, ktorú bude zabezpečovať ÚVO.

5. Do roku 2024 sa zavedie povinné zelené obstarávanie. Zelené verejné obstarávanie sa odštartuje na troch komoditách: papier, IT a doprava, ktoré sa budú každoročne aktualizovať a postupne dôjde k rozšíreniu produktov.

6. Projekty v digitalizácii budú smerované na centralizovaný manažment údajov a komplexnú štruktúrovanú digitalizáciu s cieľom zbierať kľúčové dáta pre ďalší rozvoj obstarávania, kontrolnú a analytickú činnosť a verejný dohľad. Dnešné registre sú nedostatočne štruktúrované a analytické jednotky nemôžu vykonávať pokročilé analytické úlohy. Kľúčové je zabezpečiť jednu platformu pre samosprávy, v rámci ktorej sa budú v štruktúrovanej podobe zverejňovať dáta o nákupoch (zmluvy, objednávky). Za týmto účelom je potrebné prepojiť všetky relevantné registre, ako napr. Centrálny register zmlúv s vestníkom ÚVO a napojiť samosprávy na CRZ.

Finančná potreba pre ÚVO roky 2021 až 2024: 22 mil. eur, ostatné bude doplnené do apríla 2021

Míľniky

- Míľnik 1: do 2020: Novela zákona 343/2015 o verejnom obstarávaní
- Míľnik 2: do 2022: Posilnenie ÚVO, vybudovanie analytickej jednotky na ÚVO s cieľom využívať dátovú analytiku pre odhad súťaživosti a ceny
- Míľnik 3: do 2022: Elektronický kontrakčný systém na ponukovej báze
- Míľnik 4: do 2022: Vznik Autority pre verejné obstarávanie a regionálnych podporných centier
- Míľnik 5: do 2023: Zavedenie povinného zeleného verejného obstarávania (novela zákona)
- Míľnik 6: do 2023: Pokročilá digitalizácia

Ciele

- Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Vnímanie korupcie
- Cieľ 1: do 2024: podiel zeleného verejného obstarávania z počtu zákaziek i z hodnoty 30 %
- Cieľ 2: do 2024: Zlepšiť postavenie v rebríčku vnímanej korupcie (pol cesta na dosiahnutie bodového hodnotenia na úrovni priemeru EÚ)
- Cieľ 3: do 2026: podiel zeleného verejného obstarávania z počtu zákaziek i z hodnoty 50 %

Digitalizácia

The background features a dark blue grid with a central circular pattern of concentric lines and dots. Overlaid on this are several white wireframe structures, including a large, complex shape resembling a stylized '3' or a similar character, and other smaller geometric forms. The overall aesthetic is futuristic and technological.

8. Digitalizácia

Predpokladom efektívnej komunikácie občanov so štátom, ktorá šetrí čas, sú kvalitné digitálne služby verejnej správy (tzv. eGovernment) a digitálna infraštruktúra umožňujúca ich využívanie kdekoľvek na Slovensku. Výsledky Slovenska sa v oboch oblastiach zlepšujú, no nie dostatočne rýchlo na to, aby sa približovali priemeru EÚ. Cieľom v tejto vízii je znížiť rozdiel v skóre DESI eGovernment a pripojiteľnosť voči priemeru EÚ o 50 % už v roku 2024 a dosiahnuť priemer do roku 2030. Európskemu priemeru sa priblíži aj miera využívania rýchlostného pripojenia, aj miera používateľov vládnych digitálnych služieb.

Digitálna transformácia vyžaduje podporu všetkých oblastí spoločnosti na zvýšenie kvality života občanov, zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu a celého hospodárstva a na zabezpečenie efektívneho výkonu štátnej správy. V Kapitole digitalizácia je obsiahnutá infraštruktúra, digitálne služby štátu a kybernetická bezpečnosť. Výzvy v oblasti digitálnych zručností obyvateľov sú adresované v Kapitole 4. Kapitola 7 identifikuje cestu k efektívnym reguláciám štátu, ktoré napomôžu transformácii na digitálnu ekonomiku a premietnutie digitalizácie do efektívneho fungovania štátu. Digitalizácia priemyslu a služieb vyžaduje výrazné navýšenie podpory výskumu, vývoja a implementácie výsledkov do praxe. Zavedenie účinnej spolupráce štátu, vysokých škôl a inovatívnych firiem pri výskume a implementácii inovatívnych a digitálnych technológií a zabezpečenie podporných schém na prechod na Industry 4.0 sú opísané v kapitole 5.

Výsledkové ukazovatele pre digitalizáciu

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	Cieľ 2024	Cieľ 2030	
DESI Skóre pre eGovernment (body, 0 až 100)	SK	30,6	31,1	40,5	48,0	50,7	55,6			
	EÚ	50,2	54,2	57,9	61,8	67,0	72,0			
Používatelia eGovernmentu⁸⁵ (v %)	SK	60	53	65	55	54	52	Zníženie rozdielu voči priemeru EÚ o 50 %		
	EÚ	57	57	60	58	64	67			
DESI Skóre pripojiteľnosť (body, 0 až 100)	SK	28,9	31,8	36,1	37,9	39,6	47,5			
	EÚ	31,1	34,1	37,1	39,9	44,7	50,1			
Miera využívania vysokorýchlostného pripojenia (v %)	SK	6	7	8	10	13	15			
	EÚ	5	8	11	15	20	26			

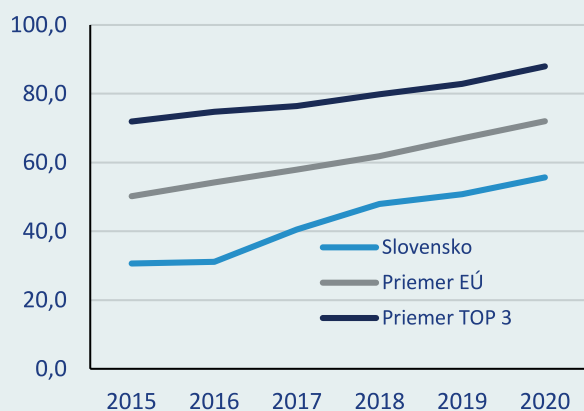
Výsledky slovenského eGovernmentu sa zlepšujú, nezodpovedajú ale očakávaniam a zaostávajú za priemerom EÚ. Skóre DESI, ktoré monitoruje pokrok digitálnej konkurencieschopnosti krajín EÚ, sa od roku 2016 v oblasti eGovernmentu zvyšuje⁸⁶. Napriek tomu zaostávajú výsledky digitalizácie verejnej správy za priemerom EÚ a pozícia Slovenska sa v porovnaní s inými krajinami nezlepšuje. Spomedzi 28 hodnotených krajín kleslo Slovensko z 24. pozície v roku 2018 na 26. pozíciu v roku 2020.

Atraktívnosť elektronických služieb štátu stagnuje. V roku 2019 viac ako polovica Slovákov využila internet na komunikáciu so štátom, počet online poskytovaných služieb sa priblížil priemeru EÚ. Napriek tomu sa miera používania digitálnych služieb verejnej správy nezvyšuje mimo subjektov, od ktorých ju vyžaduje legislatíva. Doterajší prístup k digitalizácii do veľkej miery kopíroval rozdelenie agendy medzi úradmi, bez využitia potenciálu na prispôbenie služieb čo najefektívnejšiemu vyriešeniu životných situácií občana. Prekážkou využívania môže byť aj vysoká nedôvera v elektronickú komunikáciu. Takmer pätina respondentov Eurobarometra deklarovala, že nevyžila digitálnu komunikáciu so štátom z bezpečnostných dôvodov. Medzi rokmi 2015 a 2019 ide o najvyšší nárast nedôvery v EÚ.

⁸⁵ Podľa ukazovateľa DESI 5a1. Používatelia elektronickej verejnej správy

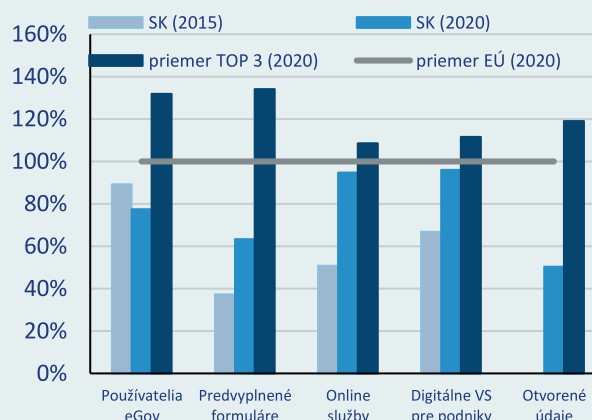
⁸⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/scoreboard/slovakia>

Graf 51:
Vývoj DESI skóre pre oblasť eGovernment

Zdroj: Komisia EÚ

Graf 52:
DESI Skóre pre oblasť eGovernmentu

Zdroj: Komisia EÚ

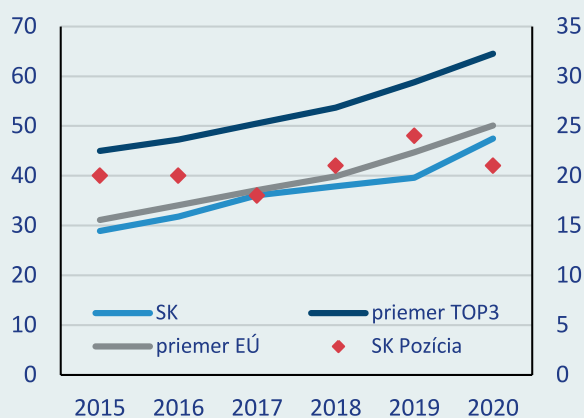
Zlepšenie výsledkov eGovernmentu vyžaduje orientáciu na životné situácie občanov a podnikateľov, dobudovanie interných kapacít a zvyšovanie tlaku na ekonomickú efektívnosť. Digitálne služby budú občanom primárne poskytované na jednom mieste, s variantom pre web a aplikáciu pre mobil. Bude zavedený centrálny produktový manažment, ktorý zabezpečí orientáciu produktov na občana, nie podľa agendy. Elektronizované budú až optimalizované procesy s cieľom minimalizovať počet krokov potrebných na vyriešenie životnej situácie bez predkladania údajov, ktorými už štát disponuje. Pri návrhu bude preferovaná minimalizácia zásahov do existujúcich systémov. Prechod od niekoľkoročných projektov k priebežnému zlepšovaniu služieb bude podporený reformou nákupu IT služieb a tovarov, vrátane podpory inovácií a zapojenia čo najširšieho okruhu dodávateľov.

Analytický základ a návrh opatrení na zvýšenie nákladovej efektívnosti, bez ktorej sa dlhodobý nárast výdavkov môže stať neudržateľný, poskytuje revízia výdavkov na informatizáciu⁸⁷. Je potrebné vybudovať silnú centrálnu kapacitu na riadenie IT naprieč celým štátom a kapacity IT špecialistov na kľúčových úradoch a identifikovať, ktoré štátom poskytované služby majú byť prioritne podporené digitalizáciou. To umožní alokovať investície na projekty s najväčšou pridanou hodnotou, flexibilnejšie reagovať na potreby používateľov a kvalitu poskytovaných digitálnych služieb zvyšovať priebežne.

V porovnaní s inými krajinami EÚ sa výsledky Slovenska v oblasti pripojiteľnosť k internetu nezlepšujú dostatočne rýchlo. Index DESI každoročne hodnotí pokrok krajín EÚ špecificky v oblasti prípravenosti a využívania digitálnej infraštruktúry. Napriek skokovému zlepšeniu celkového hodnotenia v roku 2020 Slovensko zaostáva za priemerom EÚ a jeho pozícia sa v porovnaní s inými krajinami dlhodobo nezlepšuje. V porovnaní s priemerom krajín EÚ zaostáva Slovensko v pokrytí domácnosti širokopásmovým pripojením a pokrytím sieťami 4G, pokrytie sieťou s veľmi vysokou kapacitou sa približuje k priemeru EÚ.

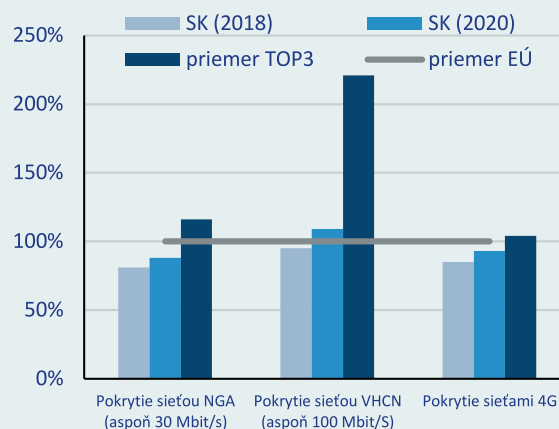
⁸⁷ https://mfsr.sk/files/archiv/39/Informatizacia2.0_reviziavydavkov_20200320.pdf

Graf 53:
Vývoj DESI skóre pre oblasť prepojitelnosť

Zdroj: DESI Country report

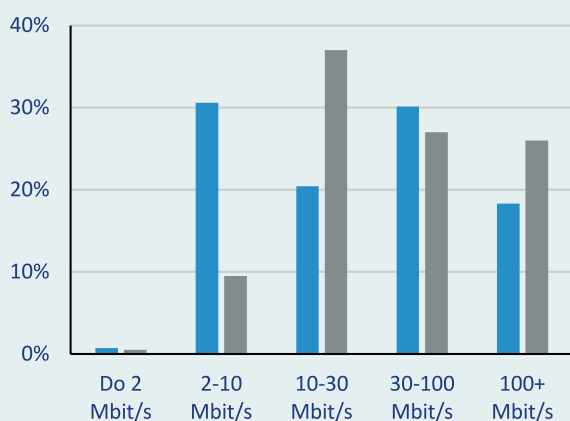
Graf 54:
Porovnanie DESI pre pokrytie voči ø EÚ

Zdroj: DESI Country report

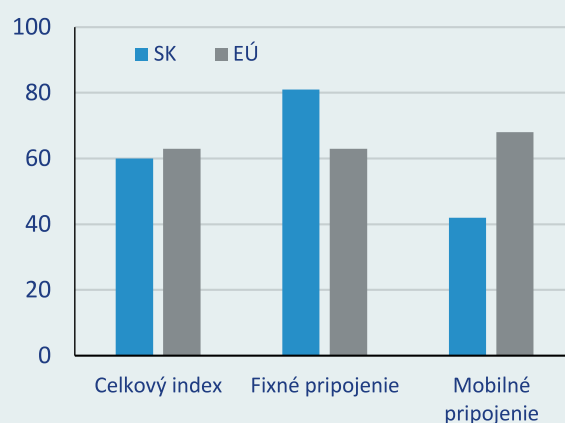
Zlepšenie výsledkov vyžaduje okrem zvyšovania pokrytia ultrarýchlym pripojením opatrenia na zvyšovanie jeho využívania. V dostupnosti pokrytia rýchlym a ultrarýchlym pripojením sa Slovensko pohybuje na úrovni priemeru EÚ. Najväčšia časť domácností napriek tomu využíva pripojenie s rýchlosťou do 10 Mbit/s. Samotné rozširovanie pokrytia ultrarýchlym pripojením tak nemusi priniesť očakávané výsledky bez ďalších opatrení na zvýšenie miery jeho využívania a dosiahnutie atraktívnych cien fixného aj mobilného pripojenia.

Graf 55:
Využívaná rýchlosť internetového pripojenia (% domácnosti)

Zdroj: DESI 2020, Connectivity

Graf 56:
Porovnanie cien internetového pripojenia (Index cien, najlepšie skóre 100)

Zdroj: DESI 2020, Connectivity

Slovensko vytvorí podmienky na ekonomicky efektívne budovanie digitálnej infraštruktúry a nárast využitia fixného aj mobilného pripojenia. Technologická neutralita a kvalitatívne štandardy definované podľa typov lokalít zabezpečia nákladovú efektívnosť aj vo vzdialených a menej husto osídlených oblastiach. Definovanie efektívnej cenovej regulácie pre zdieľanie existujúcej a novej infraštruktúry zabezpečí konkurenciu koncových dodávateľov a nízke ceny pre domácnosti. Súbežne s budovaním infraštruktúry budú podporované politiky na podporu digitálnych zručností⁸⁸, ktoré zvýšia mieru využívania internetu a dopyt po rýchlejšom pripojení.

Pri poskytovaní podpory na budovanie sietí je potrebná aktívna koordinácia s operátormi a realizovať intervenciu z verejných zdrojov najmä v oblastiach, ktoré sú komerčne dlhodobo nezaujímavé. Naplnenie strategických cieľov EÚ v oblasti digitálnej infraštruktúry vyžaduje do roku 2025 výrazne zvýšiť pokrytie pripojením s rýchlosťou najmenej 100 Mbit/s, rozšíriteľného na gigabitovú rýchlosť, na celom území Slovenska. Do zvyšovania pokrytia môže byť finančne zapojený štát. Efektívne zapojenie vyžaduje identifikovať a v spolupráci s operátormi pravidelne aktualizovať miesta, ktoré sú komerčne dlhodobo nezaujímavé. Pri naplnení cieľa zabezpečiť do konca roku 2020 pripojenie s rýchlosťou 30 Mbit/s má byť niekoľko desiatok zostávajúcich miest s nižšou rýchlosťou pokrytých vďaka súkromným investíciám účastníkov trhu⁸⁹.

Je potrebné vytvoriť podmienky na presadzovanie opatrení kybernetickej a informačnej bezpečnosti (KIB) vo verejnej správe v praxi. Podľa medzinárodného indexu porovnávajúceho angažovanosť 193 krajín v oblasti kybernetickej bezpečnosti⁹⁰ sa Slovensko medzi rokmi 2017 a 2018 posunulo z 83. na 45. pozíciu. K posunu došlo vďaka stanoveniu formálnych požiadaviek a pravidiel v oblasti kybernetickej bezpečnosti, výzvou je ich presadenie do praxe. Kľúčovým predpokladom pre systematické riešenie kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe je vytvorenie kapacít kvalifikovaných odborníkov na centrálnej úrovni aj na kľúčových rezortoch. Bezpečnostné štandardy, ktoré existujú v rôznej úrovni detailu a stavu schvaľovania, budú zjednotené a zosúladené s bezpečnostnou architektúrou IT vo verejnej správe. Na efektívne zavedenie do praxe bude na centrálnej úrovni vytvorená metodická a implementačná podpora, vrátane vzorových riešení bezpečnostných postupov a nástrojov, ktoré umožnia splnenie požiadaviek s nízkymi dodatočnými nákladmi v čo najkratšom čase. Budovanie kapacít bezpečnostných špecialistov bude podporené spolupracou s univerzitami. Na zvyšovanie bezpečnostného povedomia medzi bežnými zamestnancami a používateľmi bude spustený systém vzdelávania v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti.

Hlavným cieľom v oblasti rozvoja digitálnej ekonomiky bude zvýšenie konkurencieschopnosti priemyselnej výroby a služieb. Návrh opatrení na podporu digitalizácie výroby a služieb, vrátane podpory malých a stredných podnikov, sumarizuje Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 a nadväzujúci akčný plán s opatreniami do roku 2022. Kľúčovými oblasťami sú podpora prechodu na digitálnu ekonomiku, podpora nových podnikateľských modelov v digitálnom hospodárstve a vývoj a nasadzovanie nových technológií a inovácií. Digitálne nástroje budú využívané aj v oblasti boja s dezinformáciami a strategickej komunikácii. Pripravovaná stratégia pre zlepšenie postavenia Slovenska v indexe DESI zanalyzuje doterajší vývoj a aktuálne postavenie SR v DESI, identifikuje príčiny zaostávania a navrhne ciele a konkrétne opatrenia na zlepšenie postavenia Slovenska v oblasti digitálnej konkurencieschopnosti.

⁸⁸ Digitálne zručnosti sú súčasťou reforiem v Kapitole 4.

⁸⁹ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=66957

⁹⁰ Global Security Index ITU <https://www.itu.int/en/ITU-D/Cybersecurity/Pages/global-cybersecurity-index.aspx>

Hlavné strategické politiky a iniciatívy v digitalizácii do roku 2030

1. Centrálné riadenie digitalizácie

Efektívna digitalizácia vyžaduje definovanie jednotných princípov rozvoja IKT a návrhu koncových služieb pre občanov, ktorého implementácia bude riadená centrálnne v súlade s princípmi agilného rozvoja služieb. Platnosť aktuálneho dokumentu, ktorý sa venuje princípom budovania eGovernmentu na Slovensku, končí v roku 2020. Pri jeho aktualizácii je potrebné okrem definovania cieľov na ďalšie obdobie zdefinovať spôsobilosti, kompetencie a nástroje potrebné na riadenie eGovernmentu a pravidelné vyhodnocovanie dosiahnutého pokroku. Zároveň je potrebné nastaviť kompetenčný rámec a vytvoriť dostatočné odborné kapacity. Skutočný dosah úradu zodpovedného za centrálné riadenie informatizácie, dosahovanie strategických cieľov a rozhodovanie o využívaní prostriedkov bol v minulosti obmedzený, Jednotlivé úrady nedisponovali dostatočnou expertízou na návrh a posudzovanie IT riešení. Na implementáciu plánu je preto potrebné zabezpečiť, aby centrálna autorita disponovala potrebnými personálnymi kapacitami a posilnenými kompetenciami (napr. v oblasti dizajnu služieb) a vytvoriť rezortné kapacity IT špecialistov súlade s koncepciou riadenia ľudských zdrojov v IT.

Celková finančná potreba na dobudovanie centrálnej autority a posilnenie personálnych kapacít pre roky 2021 až 2026: 57 mil. eur

Míľniky

- Míľnik 1: jún 2021: Závazný centrálny plán na rozvoj digitalizácie verejnej správy a nástroje na jeho riadenie
- Míľnik 2: december 2021: Vytvorenie centrálnej autority na návrh služieb a riadenie štátneho IT, vrátane prechodu potrebných kompetencií
- Míľnik 3: december 2022: Vybudované rezortné kapacity IT špecialistov
- Míľnik 4: marec 2021: Aktualizácia koncepcie ľudských zdrojov v IT
- Míľnik 5: december 2021: Postupy a pravidlá pre zavedenie agilného rozvoja vo verejnej správe

Ciele

- Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Plnenie implementačného plánu revízie výdavkov na informatizáciu
- Cieľ 1: do 2023: Implementácia revízie výdavkov na informatizáciu v plnej miere
- Cieľ 2: do 2025: Implementácia koncepcie rozvoja eGovernmentu po roku 2020 v plnej miere
- Cieľ 3: do 2021: Zavedenie referenčného kompetenčného modelu riadenia IT

2. Zvyšovanie úžitkovej hodnoty služieb pre občanov a podnikateľov

Spokojnosť používateľov so službami eGovernmentu je nízka. Jedným z hlavných dôvodov je, že pri digitalizácii služieb nebol využitý potenciál na čo najefektívnejšie riešenie životnej situácie občana. Návrh služieb je potrebné prepracovať tak, aby ich používanie prinieslo občanom vyššiu pridanú hodnotu. Je potrebné identifikovať prioritné životné situácie, namapovať ich na služby poskytované štátom aj tretími stranami (napr. zdravotné poisťovne) a spracovať plán optimalizácie ich riešenia s jasnými výsledkovými ukazovateľmi. K rozvoju bude pristupované inkrementálne. S cieľom zjednodušiť a sprehľadniť vybavovanie životnej situácie bude v prvej fáze vytvorené riešenie na jasnú navigáciu k elektronickým službám potrebným na vyriešenie životnej situácie, vrátane návodov na ich použitie, ktoré minimalizuje nároky na znalosť procesov používateľom, bez vyžadovania údajov, ktorými už štát disponuje (tzv. princíp jedenkrát a dosť).

V ďalšej fáze bude na riešenie životných situácií navrhnutý nový dizajn služieb, vrátane potrebných úprav legislatívy a procesov. Cieľom je proaktívne poskytovanie služieb na základe zmeny údajov o občani, nie na základe predloženia podania, a kompletnú podporu životných situácií. Zabezpečí sa dobudovanie dátovej vrstvy verejnej správy, ktorá bude poskytovať kvalitné referenčné údaje, umožní zavedenie konceptu "moje dáta" vo verejnej správe a bude podporovať spracovanie transakcie v celom procese jej riešenia.

Celková finančná potreba na vytvorenie novej prístupovej a integračnej platformy a integráciu systémov do novej centrálnej platformy pre roky 2021 až 2026: 181,3 mil. eur

Míľniky

Míľnik 1: december 2021: Publikovanie zoznamu prioritných životných situácií a harmonogramu ich optimalizácie

Míľnik 2: december 2021: Vytvorenie spoločných modulov a technických nástrojov na integráciu služieb a údajov z agendových systémov a ich prezentáciu používateľom, eliminácia bariér používania služieb

Míľnik 3: december 2021: Publikovanie návodov na riešenie prioritných životných situácií

Míľnik 4: december 2023: Pri riešení prioritných životných situácií zavedený princíp jedenkrát a dosť

Míľnik 5: december 2023: Nasadené optimalizované riešenia prioritných životných situácií

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Používatelia elektronickej verejnej správy (eGovernmentu)

Cieľ 1: do 2023: Spokojnosť používateľov so službami eGovernmentu na úrovni cieľov NKIVS (alebo nadväzujúceho dokumentu po 2020)

Cieľ 2: do 2026: Využívanie digitálnych služieb štátu na úrovni priemeru EÚ

3. Zvyšovanie nákladovej efektívnosti a kvality verejnej správy

Dlhodobo rastúce náklady na prevádzku a rozvoj eGovernmentu sa bez zavedenia nových nástrojov IT finančného riadenia môžu vymknúť kontrole. Zahraničná prax ukazuje, že zavedenie analytického sledovania IT výdavkov a manažérskej zodpovednosti za ich výšku (IT finančné riadenie) pomáha do 2-4 rokov od implementácie znížiť výdavky o 10-20 % bez dopadu na kvalitu služieb. Vytvorenie jedného miesta na pravidelné zverejňovanie informácií o nákladoch a výsledkoch digitálnych služieb umožní rýchle a pravidelné vyhodnocovanie dosiahnutého pokroku. Na získanie čo najvyššej hodnoty za peniaze budú zavedené nástroje a politiky na nový spôsob nákupu IT tovarov a služieb, ktoré podpora konkurenciu, inovácie a centrálny nákup komodít. Efektivitu poskytovania štandardných a komoditných služieb je možné výrazne zvýšiť ich zjednotením, automatizáciou a následnou centralizáciou z rezortov a úradov do centier zdieľaných služieb. Používanie zdieľaných služieb a infraštruktúry má potenciál v krátkej dobe znížiť náklady na prevádzku a rozvoj systémov odstránením duplicitných riešení, strednodobo vytvára vďaka nutnej štandardizácii priestor na efektívnejšiu prevádzku a rozvoj štátneho IT. Organizácie verejnej správy budú prednostne posudzovať a využívať cloudové riešenia a spoločné moduly (tzv. cloud first prístup), efektívnosť a relevantnosť využitia iného prístupu bude potrebné preukázať individuálne.

Míľniky

Míľnik 1: december 2021: Zavedenie systémového prístupu do monitorovania výkonnosti a nákladovosti IT projektov a systémov a zverejňovania výsledkov

Míľnik 2: jún 2021: Aktualizácia koncepcie nákupu IT vo verejnej správe a legislatívy pre transparentné IT nákupy

Míľnik 3: december 2021: Certifikované SaaS, PaaS a IaaS služby na využitie v eGovernmente, zavedený hybridný cloud a spoplatnenie vládneho cloudu

Míľnik 4: jún 2024: Zavedenie centrálného poskytovania komoditných služieb

Míľnik 5: december 2025: Zavedenie IT finančného riadenia

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Jednotková cena IT tovarov a služieb

Cieľ 1: do 2024: Úspora pri nákupe štandardných IT tovarov a služieb o 20-40 % voči cenníkovým cenám

Cieľ 2: do 2024: Pre informačné systémy, ktoré tvoria 80 % celkových výdavkov, zavedený cloud first princíp

Cieľ 3: do 2027: Zníženie IT nákladov o 10-20 % voči scenáru bez zavedenia IT finančného riadenia.

4. Zvyšovanie otvorenosti a transparentnosti verejnej správy

Efektivitu poskytovania štandardných a komoditných služieb je možné výrazne zvýšiť ich zjednotením, automatizáciou a následnou centralizáciou z rezortov a úradov do centier zdieľaných služieb. V informačných systémoch verejnej správy budú v maximálnej možnej miere sprístupnené údaje v otvorenej forme a služby prostredníctvom otvoreného API. Princíp moje dáta zabezpečí prístup občana a právnických osôb k údajom, ktoré sa ich týkajú, vrátane účasti na konaniach, notifikáciu o zmene údajov, audit log o tom kto, kedy a za akým účelom spomínané dáta použil a notifikácie ak nastane sledovaný procesný krok. Moje dáta majú byť prístupné pomocou prehľadu aj API s možnosťou delegovania tej ktorej agendy na tretie strany.

Míľniky

Míľnik 1: december 2021: Zavedenie princípu API First na úrovni NKIVS

Míľnik 2: december 2021: Sprístupnenie nástrojov na automatické publikovanie otvorených údajov

Míľnik 3: december 2023: Zavedenie princípu moje dáta

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Počet služieb sprístupnených prostredníctvom otvoreného API

Cieľ 1: do 2024: Pravidelné a automatické zverejňovanie 90 % údajov informačných systémov poskytujúcich interakcie občanov, podnikateľov a úradníkov, ktoré je možné sprístupniť ako otvorené dáta

Cieľ 2: do 2025: 90 % informačných systémov poskytujúcich interakcie občanov, podnikateľov a úradníkov, poskytuje otvorené API

Cieľ 3: do 2023: Dostupné API a prehľad služby moje dáta

5. Zvýšenie úrovne kybernetickej a informačnej bezpečnosti (KIB)

Slovensko má formálne stanovené štandardy zabezpečenia IT služieb, vrátane bezpečnostných procesov a personálnych požiadaviek. Na vybudovanie kapacít bezpečnostných špecialistov na centrálnej aj rezortnej úrovni budú vytvorené atraktívne pracovné pozície a spustená spolupráca štátu s univerzitami, vrátane systému konštantného vzdelávania. Viaceré štandardy existujú v rôznej úrovni detailu a stavu schvaľovania a je potrebné ich zjednotenie a zosúladienie s bezpečnostnou architektúrou IT vo verejnej správe. Pri aktualizácii je potrebné definovať kategórie organizácií a IKT ako aj štandardy zodpovedajúce požiadavkám na nákladovo efektívnu úroveň ich zabezpečenia. Zavedenie štandardov do praxe bude podporené zabezpečením centrálnej metodologickej a implementačnej podpory a vytvorením štandardizovaných balíkov, ktoré umožnia nákladovo a časovo efektívnu implementáciu do praxe. Individuálne opatrenia budú pripravené pre ústredné orgány štátnej správy a organizácie so zvýšenými požiadavkami na úroveň zabezpečenia. Plnenie opatrení bude priebežne monitorované dohľadovými centrami a auditmi. Pred nákupom a nasadzovaním nových technológií bude nezávislým auditom preukázané splnenie procesných a personálnych bezpečnostných požiadaviek, inak investície nemusia priniesť očakávané výsledky. Povedomie v oblasti KIB medzi bežnými zamestnancami a používateľmi bude priebežne zvyšované zavedením vzdelávacieho systému a sprístupnením online vzdelávacích materiálov.

Celková finančná potreba na zvýšenie úrovne kybernetickej ochrany infraštruktúr a informačných systémov vo verejnej správe a posilnenie personálnych kapacít pre roky 2021 až 2026: 89,6 mil.

Mílniky

Mílnik 1: december 2021: Aktualizácia a zjednotenie bezpečnostných štandardov a legislatívy

Mílnik 2: december 2022: Organizačno-kompetenčné zabezpečenie riadenia KIB vo verejnej správe

Mílnik 3: december 2022: Vytvorenie kapacít bezpečnostných špecialistov, vrátane dohľadových kapacít, bezpečnostnej a implementačnej podpory a štandardizovaných bezpečnostných balíkov

Mílnik 4: december 2022: Spustenie spolupráce s univerzitami a vzdelávacieho systému pre expertov, zamestnancov a používateľov

Mílnik 5: december 2022: Harmonogram implementácie nápravy identifikovaných nedostatkov súčasného stavu

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
Priemerný čas odhalenia bezpečnostných incidentov

Cieľ 1: do 2023: Implementácia procesného modelu a vzorových riešení KIB v dotknutých organizáciách

Cieľ 2: do 2022: Spustenie vzdelávacích programov a aktivít pre jednotlivé oblasti a typy používateľov

Cieľ 3: do 2025: 100 % organizácií so zvýšenými požiadavkami na bezpečnosť s implementovanou adekvátnu úrovňou ochrany, overenú penetračným testovaním, analýzou zraniteľností a bezpečnostným auditom

6. Zvýšenie využívania ultra rýchleho internetu domácnosťami

Jedným z cieľov EÚ a Slovenska v oblasti pripojiteľnosti k internetu je zabezpečiť do roku 2025 pre všetky domácnosti prístup k pripojeniu s rýchlosťou najmenej 100 Mbit/s s možnosťou rozšírenia na 1 Gbit/s a gigabitové pripojenie pre významné subjekty sociálno-ekonomickej interakcie (napr. školy, dopravné uzly). Popri budovaní vysoko rýchlostnej digitálnej infraštruktúry je potrebné zabezpečiť jej využitie domácnosťami, v ktorom Slovensko dlhodobo zaostáva za priemerom EÚ. Efektívny rozvoj digitálnej infraštruktúry vyžaduje zapojenie či najširšieho okruhu dodávateľov. Na to je potrebné predvídateľné a prehľadné regulačné prostredie, procesy podporujúce investície, zachovanie princípov technologickej neutrality a efektívne zdieľanie existujúcej aj novo vybudovanej infraštruktúry. Pripravovaný plán širokopásmového pripojenia a nadväzujúca štúdiá uskutočniteľnosti definujú strategický rámec Slovenska v oblasti budovania digitálnej infraštruktúry. Posilnenie regulačnej schopnosti štátu vyžaduje pravidelnú aktualizáciu evidenciu infraštruktúry.

Celková finančná potreba na budovanie digitálnej infraštruktúry pre roky 2021 až 2026: 172 mil. eur

Mílniky

Mílnik 1: december 2020: Schválenie národného plánu širokopásmového pripojenia (NBP)

Mílnik 2: december 2021: Spracovanie štúdie uskutočniteľnosti nadväzujúcej na NBP a schválenie pravidiel štátnej intervencie do rozvoja digitálnej infraštruktúry (technologická neutralita, nákladové štandardy)

Mílnik 3: december 2022: Nastavenie efektívnej cenovej regulácie a legislatívy pre podporu rozvoja a zdieľania digitálnej infraštruktúry

Mílnik 4: december 2022: Vytvorenie nástrojov na evidenciu a pravidelnú aktualizáciu informácií o digitálnej infraštruktúre

Ciele

Hlavný výsledkový ukazovateľ:
DESI Skóre a pozícia Slovenska pre pripojiteľnosť

Cieľ 1: do 2025: Zvýšený prístup domácnosti a významných subjektov sociálno-ekonomickej interakcie k pripojeniu s rýchlosťou najmenej 100 Mbit/s, rozšíriteľného na gigabitovú rýchlosť, v súlade s cieľmi EÚ

Cieľ 2: do 2030: Zníženie rozdielu v miere využívania vysokorýchlostného pripojenia voči priemeru EÚ o 50 %

